

**SZÉCHENYI ISTVÁN
MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI
SZAKGIMNÁZIUM, SZAKKÖZÉPISKOLA
ÉS KOLLÉGIUM**

Hajdúböszörmény

**PEDAGÓGIAI PROGRAM
II. HELYI TANTERV**

.....
MOLNÁR MAGDOLNA ILONA
IGAZGATÓ

P.H.

**Hatályos:
2017. szeptember 1.**

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3
1. Általános rendelkezések	5
1.1. A Pedagógiai program célja, feladata	5
1.2. A Pedagógiai programot meghatározó jogszabályok és dokumentumok	5
1.3. A Pedagógiai program elfogadásának szabályai, hatályba lépés	6
1.4. A Pedagógiai Program módosítása	6
1.5. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	7
2. Az iskola küldetése	7
3. Az iskola alaptevékenységei, alapfeladatai	8
II. Helyi tanterv	10
23. A Nemzeti alaptantervben meghatározott iskolai pedagógiai feladatok	11
23.1. A szakgimnáziumi képzés szerkezete és pedagógiai feladatai	11
23.2. A szakközépiskolai képzés szerkezete és pedagógiai feladatai	12
23.3. Az Arany János Kollégiumi Program képzés szerkezete és pedagógiai feladatai	13
24. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	14
25. Alkalmazott kerettantervek	14
25.1. Alkalmazott kerettantervek	14
25.2. Szakgimnáziumi képzés tantárgyai	15
25.2.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak	15
25.2.2. Szabadon felhasználható órakeret	16
25.3. 3 éves szakközépiskolai képzés közismereti tantárgyai	17
25.3.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak	17
25.3.2. Szabadon felhasználható órakeret	18
25.4. 2 éves szakközépiskolai képzés közismereti tantárgyai	18
25.4.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak	18
25.4.2. Szabadon felhasználható órakeret	19
25.5. Arany János Kollégiumi Program közismereti tantárgyai	19
26. Választható érettségi vizsgatárgyak	20
27. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	21
28. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	22
29. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	22
30. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	24
31. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	25

32. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	26
32.1 Az értékelés alapelvei, céljai.....	26
32.2 Értékelési módszerek	27
32.3 Értékelési formák.....	27
32.3.1. Személyes, verbális értékelés.....	27
32.3.2. Írásbeli szöveges értékelés.....	28
32.4. A számonkérés formái, értékelése	28
32.4.1. Írásbeli számonkérés	28
32.4.2. Szóbeli számonkérés	29
32.4.3. Gyakorlati számonkérés	30
32.5. A tanuló félévi és tanév végi minősítése	30
33. továbbhaladás feltételei.....	31
33.1. Magasabb évfolyamba lépés feltételei	31
33.2. Évfolyamisméltlés feltételei	31
33.3. Érettségi vizsgára bocsátás feltételei	31
33.4. Szakmai vizsgára bocsátás feltételei	32
34. A tanuló jutalmazásának, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékelési elvei.....	33
34.1. Jutalmazással összefüggő elvek.....	33
34.2. Magatartás, szorgalom értékeléséhez kapcsolódó elvek.....	33
34.2.1. Magatartás értékeléséhez kapcsolódó elvek	34
34.2.2. Szorgalom értékeléséhez kapcsolódó elvek.....	35

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. A Pedagógiai program célja, feladata

A Pedagógiai programba foglalt előírások, szabályzók célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását, átfogja az iskola minden területét.

A Pedagógiai program legfontosabb feladata azoknak a szabályoknak, előírásoknak a meghatározása, amelyek biztosítják az intézmény:

- törvényes működését a közösen elfogadott szabályok, normák megtartásával,
- céljainak és feladatainak megvalósítását a Házirenddel, valamint a Szervezeti és működési szabályzattal összhangban,
- oktató-nevelő munkájának maradéktalan és törvényes ellátását,
- belső rendszabályait, amelyek az iskola autonómiájára, a tanulók művelődéshez való jogára valamint a pedagógus alkotói szabadságára épül.

Az iskola nevelőtestülete fontosnak tartja:

- hogy tevékenységével a tanulók sokoldalú fejlesztése valósuljon meg a szabályozott és rendszeresen ellenőrzött intézményi folyamatok és a törvényi előírások keretei között,
- hogy partnereinek véleményének, igényeinek figyelembevételével fejlesztjük oktató-nevelő munkánkat,
- hogy intézményünk a tanulók igényeinek kíván megfelelni, s érdekeiket szolgálni,
- hogy a minőségi munkavégzés meglévő elemein túl megfeleljünk a folyamatosan változó kihívásoknak, fokozatosan növeljük a hatékonyságot és az eredményességet. Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a párbeszédet partnereinkkel, hiszen csak közösen, egymás kölcsönös tisztelete mellett érhetjük el céljainkat.

Az iskola Pedagógiai programja állapítja meg az intézményben folyó oktató-nevelő munkára vonatkozó rendelkezéseket, előírásokat az alábbi helyeken:

- székhelyén:
Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
4220 Hajdúböszörmény, Radnóti Miklós u. 3.,
- tagintézményében:
Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
Brózik Dezső Tagintézménye
4100 Berettyóújfalu, Mátyás u. 1.,
- székhely és bérelt kollégiumban.

1.2. A Pedagógiai programot meghatározó jogszabályok és dokumentumok

Az aláírással hitelesített Pedagógiai program tartalmának érvényesítése, megvalósítása az iskola minden pedagógusára és tanulója nézve kötelező érvényű.

A Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Pedagógiai programja az alábbi jogszabályokra épül:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- 110/2012.(VI.4) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet,
- a 14/2013. (IV. 5.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről,
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről,
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet,
- a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről,
- 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény,
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény,
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet,
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI-rendelet,
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM-rendelet.

A Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Pedagógiai programja az alábbi intézményi dokumentumokra épül:

- alapító okirat,
- Házi rend, és a
- Szervezeti és működési szabályzat.

Az iskola 2017. szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő és oktató munkáját e Pedagógiai program alapján.

1.3. A Pedagógiai program elfogadásának szabályai, hatályba lépés

A Pedagógiai program tervezetét az iskola igazgatója készíti el, melyet előterjeszt véleményezésre az intézményi tanács és a nevelőtestület elé.

Az intézményi tanács és a nevelőtestület véleménye alapján az igazgató az iskolavezetés tagjaival együtt véglegesíti a Pedagógiai programot. Az igazgató átadja a Pedagógiai program végleges tervezetét megvitatásra, elfogadásra a nevelőtestület részére. A Pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, az elfogadáshoz a nevelőtestület legalább kétharmadának kell jelen lennie, és abszolút többség szükséges az elfogadáshoz. A Pedagógiai programot az igazgató hagyja jóvá.

A fenntartó egyetértési jogot gyakorol azon rendelkezésekben, amelyek tekintetében rá többletkötelezettség hárul. A fenntartónak az egyetértés kialakítására 30 nap áll rendelkezésre. A fenntartó egyetértése után a Pedagógiai programot iskola igazgatója hagyja jóvá.

1.4. A Pedagógiai Program módosítása

Az érvényben lévő Pedagógiai programot kötelező felülvizsgálni, módosítani, ha

- jogszabályi változások következnek be,
- az igazgató, a nevelőtestület vagy az intézményi tanács igényt tart erre.

A felülvizsgálat illetve módosítási javaslat – indoklással együtt – írásban történik, melyet a kezdeményező fél képviselője nyújt be az iskola igazgatójának a nevelőtestület vagy az intézményi tanács legalább felének kezdeményezésére.

1.5. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozataláról az intézmény igazgatója köteles intézkedni.

A Pedagógiai programot az alábbi helyekre kell elhelyezni:

- titkárság,
- tanári szoba,
- könyvtár,
- irattár,
- digitális formában az iskolai honlap.

A Pedagógiai programból egy-egy példányt kapnak:

- fenntartó,
- az intézmény vezetőségének tagjai.

A Pedagógiai program tanulókra és szülőkre vonatkozó fejezeteinek főbb pontjait minden tanév elején ismertetni kell

- az első osztályfőnöki óra keretében a tanulókkal,
- az első szülői értekezleten a szülőkkal.

A Pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyetteseitől, a gyakorlati oktatásvezetőtől, az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban, vagy megtekinthető a könyvtárban, nyitvatartási időben.

2. AZ ISKOLA KÜLDETÉSE

Ön a hajdúböszörményi Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium legfontosabb dokumentumát tartja kezében.

A Pedagógiai program az a dokumentum, amely megfogalmazza egy iskola létének legfontosabb ismérveit, céljait és azokat a feladatokat, amiket meg kell valósítania ahhoz, hogy a legjobbak közé kerülhessen az intézmény. De mit is jelent legjobbnak lenni?

A kérdésre pontos válasz nincs. Nincs, hiszen mindenkinek más és más az értékrendje, más a tanulóknak, más a szülőknek és más az iskolának. Azt szeretnénk, ha minden ide beiratkozó diákunk úgy érezne: rang, felelősség és kihívás ebbe az iskolába járni. Azt szeretnénk, ha mi pedagógusok – akik egységesen odaállunk e program mögé – bizonyítanánk: a teljesítményközpontúság és a pozitív, támogató légkör nem ellentétei egymásnak.

Programunk segít abban is, hogy mindenkinek világos legyen: mire számíthat nálunk, és mire nem. Mi az, amiért dolgozunk, hogyan tesszük ezt, és mik azok a kiemelt nevelési, oktatási, fejlesztési elvekre épülő feladatok, amelyeket számon lehet rajtunk kérni, mik azok a területek, amelyeken egyre jobbak leszünk.

A Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Hajdúböszörmény városának egyik leggyorsabban fejlődő, biztos alapokon álló szakképző intézménye. Olyan iskola, mely a hagyomány és innováció egyensúlyára épít: büszke a múltjára, s annak vívmányaira alapozva mindig nyitott az újra, alakul, formálódik, fejlődik, választ ad a kihívásokra, befogadni képes. **A klasszikus pedagógiai módszereket az új kompetencia-alapú oktatással s a modern technikai vívmányokkal ötvözve elismert, a szűkebb régióban megbecsült** gyakorlatorientált szakképzést, valamint az érettségire magas színvonalú felkészítést biztosít tanulóinak.

Névadójának, Széchenyi Istvánnak a szellemiségét szem előtt tartva diákjait a magyar állam tevékeny, hasznos állampolgáraivá szeretné nevelni, akik toleránsak, nyitottak, ugyanakkor kritikusak a társadalmi folyamatokra. Az idegen nyelvek és kultúrák megismerésével tudatos európai, ill. világpolgárrá válhatnak anélkül, hogy elfelejtenék múltjukat, gyökereiket.

Napjaink információs társadalmának rendkívüli ütemben bővülő ismeretanyaga elengedhetetlenné teszi az egész életen át tartó tanulásra, a folyamatos képzésre való képesség kialakítását. Az iskola olyan tudás és értékrend közvetítését szorgalmazza, amely hatékonyan szolgálja tanulói személyes fejlődését, mindazon készségek erősítését, melyek révén képessé válnak új ismeretek befogadására és alkotó alkalmazására. Ily módon - a családdal közösen - fontos szerepet vállal abban, hogy a rá bízott diákok sikeresen állják meg helyüket az életben, a munka világában.

Az iskola egyik legfőbb értéke a diákok és tanárok összetartozása. Ennek szellemében őszinte, becsületes, művelt, dolgozó embereket szeretne nevelni, akik hosszú évek múlva is büszkék lesznek arra, hogy egykor széchenyis diákok voltak.

3. AZ ISKOLA ALAPTEVÉKENYSÉGEI, ALAPFELADATAI

A Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium alaptevékenységébe tartozik:

- szakközépiskola (új típusú szakiskolai) nevelés-oktatás,
- szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskolai) nevelés-oktatás,
- kollégiumi ellátás,
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása, valamint
- a felnőttoktatás.

Iskolánk alapfeladatai közé tartozik:

- szociális hátrányokkal küzdő gyermekeknél a hátrányok kompenzálása,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítése a szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) és szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskolai) oktatásban,
- **sajátos nevelési igényű gyermekek integrált iskolai nevelése-oktatása** a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján,
- **beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek integrált iskolai nevelése-oktatása** a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye vagy a nevelési tanácsadó véleménye alapján,
- **tehetséggondozás szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskolai) és szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben,**
- **gyógypedagógiai (konduktív pedagógiai) ellátás,** a fogyatékos típusa szerint:

- mozgásszervi- érzékszervi értelmi,
- beszéd fogyatékos,
- több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- hátrányos helyzetű tanulók **Arany János Kollégiumi Programjának** működtetése,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók **Arany János Kollégiumi-Szakközépiskolai Programjának** működtetése szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) oktatásban.

II. Helyi tanterv

23. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT ISKOLAI PEDAGÓGIAI FELADATOK

Alapvető képzési célunk a színvonalas középfokú oktatás korszerű és igényes ismeretek közvetítésével és a személyiség fejlesztésével. E cél megvalósításának érdekében a differenciálás és a speciális képzés lehetőségeit hangsúlyosan vesszük figyelembe.

Az iskolánkból kikerülő tanulók az oktatási-nevelési folyamat eredményeképpen önállóan és kreatív módon legyenek képesek saját tudásuk bővítésére, azaz megszerzett ismereteik alkalmazhatók legyenek mind a napi gyakorlatban, mind pedig a továbbtanulás során.

Célunk tehát olyan érett, nyitott fiatalok kibocsátása iskolánkból, akik sokoldalú alapismerettel rendelkeznek és igényes tudás birtokában – a specializáció következtében – magasabb szintű képzésben vagy a munka világában is megállják a helyüket.

Követelmény, hogy tanulóinkra legyen jellemző

- a színvonalas alapképzettség és a nyitott sokoldalúság,
- egymás tisztelete és a mások értékeinek megbecsülése,
- aktivitás a közösségi életben (elsődlegesen az iskola életében),
- a komplex látásmód, valamint az analízis és szintetizálás gondolkodásmód alkalmazása,
- az összehasonlító, csoportosítási, rendszerezési készség, az általánosítás és következtetés képessége,
- a helyes kommunikáció és előadásmód (anyanyelven és idegen nyelveken),
- a digitális kulcskompetenciák alkalmazása,
- a csoport- és csapatmunkára, együttműködésre való képesség és hajlandóság.

Iskolánk többcélú intézményként egyszerre megvalósítja a szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) és a szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzést.

23.1. A szakgimnáziumi képzés szerkezete és pedagógiai feladatai

Iskolánkban 5 évfolyamos szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzés folyik a 2016/2017. tanévtől kezdve. Tanulóink szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) jelentkezésének, egyben középiskolai pályafutásának alapvető célkitűzése az alábbiak:

- a 4 évfolyamos képzési szakasz végén érettségi vizsgát tegyenek, méghozzá úgy, hogy az lehetőséget nyújtson számukra felsőfokú tanulmányok folytatására,
- a 4 évfolyamos képzési szakasz ideje alatt olyan szakmai előkészítő képzés biztosítása, mely lehetővé teszi számunkra, hogy az érettségi után iskolánkban vagy egy másik szakképző intézmény szakképzési rendszerébe bekapcsolódjanak,
- az érettségi vizsga után következő 1 évfolyamos szakasz végén szakmai vizsgát tegyenek, melynek birtokában munkába tudjanak állni vagy felsőfokú intézményben folytathassák tanulmányaikat.

A szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzésben fontos hangsúlyt kap az idegen nyelv és az informatika oktatása. A helyi tanterv követelményei lehetőséget biztosítanak minden szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) tanuló számára, hogy a képzés ideje alatt közép- vagy felsőfokú nyelvvizsgát tehessen. 11-12. évfolyamon emelt- és középszintű érettségire felkészítő képzések széles kínálatából választhatnak a tanulók továbbtanulási terveiknek megfelelően. Továbbtanulás vagy szakképzésben való részvétel bármely szakmacsoportban, bármely ágazatában lehetséges.

A szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzés az alábbi szakaszokra tagolható:

- általános műveltséget megalapozó képzés (9-12. évfolyam),
- továbbtanulásra felkészítő intenzív képzés (11-12. évfolyam),
- szakképesítés megszerzésére felkészítő képzés (13. évfolyam).

Általános műveltséget megalapozó képzés szakaszában az alábbi pedagógiai és képzési célok kapnak hangsúlyt:

- a tanulók tudásának egységes szintre hozása,
- az általános műveltség alapjainak általános iskolában megkezdett megszerzése,
- a Nemzeti Alaptantervben rögzített kulcskompetenciáinak fejlesztése, elmélyítése,
- a tanulók kiegyensúlyozott iskolai beilleszkedésének elősegítése,
- a helyes tanulás-módszertani sémák elsajátítása,
- a választott szakirány megerősítése,
- a tehetséggondozás megkezdése, versenyeztetés,
- a komplex személyiségfejlesztés megkezdése,
- szakmai előkészítő képzés,
- felkészítés az érettségi vizsgára.

Továbbtanulásra felkészítő intenzív képzés szakaszában kiemelten hangsúlyosak az alábbi pedagógiai és képzési célok:

- a választott szakirány további megerősítése, lehetőség a korrekcióra,
- intenzív felkészülés a közép-, illetve emelt szintű érettségire,
- részvétel országos tanulmányi versenyeken,
- felkészítés a továbbtanulásra,
- folyamatos komplex személyiségfejlesztés.

A szakképesítés megszerzésére felkészítő képzés szakaszában az alábbi pedagógiai és képzési célok fogalmazhatóak meg:

- a munkavállalást biztosító szakmai ismeretek kialakítása,
- a választott szakképesítés elméleti és gyakorlati ismereteinek alkalmazás szintű elsajátítása,
- felkészítés a további, vagy magasabb szintű szakképesítés megszerzésére,
- a szakterületi műszaki és jogi szabályozás alkalmazási készsége,
- a szakembertől elvárt emberi tulajdonságok kialakítása,
- az önálló munkavégzés képességének kialakítása,
- felkészítés a szakmai vizsgára.

23.2. A szakközépiskolai képzés szerkezete és pedagógiai feladatai

Iskolánkban a 2013/2014. tanévtől kezdődően csak a 3+2 éves, szakközépiskolai osztályok indítása történik.

A szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben fontos szerepet kap az idegen nyelv, az informatika, a matematika, a magyar nyelv és irodalom valamint a természetismeret tantárgyak oktatása. Az idegen nyelv kiemelt szerepe a külföldi munkavállalás megteremtésének lehetőségét rejti magában. A matematika és a magyar tantárgyak fontossága a biztos általános műveltség megalapozását jelenti, melynek során a későbbi szakmatanulás alapjait rakhadják le. Az informatikai ismeretek elsajátítását külön tantárgyként oktatjuk, ezzel is hangsúlyozva azt, hogy fontosnak tartjuk a tanulók IKT kompetenciáinak a fejlesztését.

A szakközépiskolai (új típusú szakiskola) képzés az alábbi szakaszokra tagolható:

- szakképesítés megszerzésére felkészítő képzés (9-11. évfolyam),
- kétéves érettségi vizsgára felkészítő képzés a tanuló döntése alapján (12-13. évfolyam).

A szakképesítés megszerzésére felkészítő képzés szakaszában az alábbi pedagógiai és képzési célok fogalmazhatóak meg:

- a tanulók tudásának egységes szintre hozása,
- az általános műveltség alapjainak általános iskolában megkezdett megszerzése,
- a Nemzeti Alaptantervben rögzített kulcskompetenciáinak fejlesztése, elmélyítése,
- a tanulók kiegyensúlyozott iskolai beilleszkedésének elősegítése,
- a helyes tanulás-módszertani sémák elsajátíttatása,
- a választott szakképesítés megerősítése,
- a tehetséggondozás megkezdése, versenyeztetés,
- a komplex személyiségfejlesztés megkezdése,
- a munkavállalást biztosító szakmai ismeretek kialakítása,
- a választott szakképesítés elméleti és gyakorlati ismereteinek alkalmazás szintű elsajátítása,
- a szakembertől elvárt emberi tulajdonságok kialakítása,
- az önálló munkavégzés képességének kialakítása,
- felkészítés a szakmai vizsgára.

23.3. Az Arany János Kollégiumi Program képzés szerkezete és pedagógiai feladatai

Az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) célja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a kollégiumunk által alkalmazható pedagógiai eszközrendszer segítségével eredményesen tanulhassanak, és érettségi bizonyítványt szerezzenek, továbbá esélyt kapjanak a felsőfokú tanulmányok megkezdésére.

A program egy előkészítő évvel indul, ami segítséget ad ahhoz, hogy a halmozottan hátrányos helyzetből adódó hiányokat a diákok pótolják. Ezt követően a tanulóknak lehetőségük van arra, hogy tehetségüknek és érdeklődésüknek megfelelően iskolánk szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) vagy szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzés vagy egy másik középiskola 9. évfolyamán folytassák tanulmányaikat.

Az AJKP pedagógiai feladatai az alábbiak:

- a hátrányos helyzetből adódó hiányosságok csökkentése,
- az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése,
- az előkészítő évfolyam, majd a választott középiskola sikeres elvégzésének és a továbbtanulásuknak segítése,
- a személyiség komplex fejlesztése,
- a roma tanulók társadalmi integrációjának segítése,
- a kollégiumi nevelés során a társadalomba való beilleszkedéshez, a családi élethez, a hivatás gyakorlásához, az önálló és egészséges életvitelhez szükséges alapvető ismeretek, képességek, értékek kialakítása.

24. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés a Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladata, melynek során a tanulók tudásuk alkalmazásával olyan cselekvési képességekre tesznek szert, amelyek a másokért való felelősségvállalás, az állampolgársággal járó demokratikus szerepek gyakorlására is felkészíti őket, továbbá az ember megismerése fejleszti önismeretüket és feltárja a társas kapcsolatokat, azon belül a család fontosságát. Ezáltal az élő természet védelmével, egészségünk megőrzésével kapcsolatban felmerülő erkölcsi kérdések megválaszolásával fejlődik a tanuló személyisége, és felelősségteljesebbé válik társas kultúrájuk.

Az egészségnevelési elveket jelen dokumentum 16. fejezete, a környezeti nevelési elveket pedig 17. fejezete tartalmazza.

25. ALKALMAZOTT KERETTANTERVEK

25.1. Alkalmazott kerettantervek

Az iskolában a 2013/2014. tanévtől kezdődően alkalmazott kerettantervek az alábbiak képzéstípus és évfolyam szintjén:

1. **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről**
  - szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) és szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben alkalmazandó kerettantervek 9. évfolyamtól kezdődően „felmenő rendszerben” a 2013/2014. tanévtől a közismereti tantárgyakra vonatkozóan:
    - 6. melléklet – Kerettanterv a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára,
    - 7.3. melléklet – Kerettanterv az Arany János Kollégiumi Programjának 9. előkészítő évfolyama számára,
    - 8. melléklet – Kerettanterv a szakiskolák számára,
    - 13. melléklet – Kerettanterv a szakiskolát végzetek középiskolája számára,
2. **22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról**
  - szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) és szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben alkalmazandó kerettantervek 9. évfolyamtól kezdődően „felmenő rendszerben” a 2016/2017. tanévtől a közismereti tantárgyakra vonatkozóan:
    - 14. melléklet – Kerettanterv a szagimnáziumok (új típusú szakközépiskola) 9–12. évfolyama számára,
Alkalmazott óratervek:
I. táblázat: Erdészeti és vadgazdálkodás szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) ágazat,
II. táblázat: Agrárgépész szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) ágazat,
III. táblázat: Élelmiszeripari szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) ágazat,
    - 15. melléklet – Kerettanterv a szakközépiskolák 9-13. évfolyama számára.
3. **A szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013 (IV.05) NGM rendelet**
  - szagimnáziumi (új típusú szakközépiskola) és szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben alkalmazandó kerettantervek 9. évfolyamtól kezdődően „felmenő rendszerben” a 2013/2014. tanévtől a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tantárgyakra vonatkozóan,

4. 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről

- szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) és szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben alkalmazandó kerettantervek 9. évfolyamtól kezdődően „felmenő rendszerben” a 2016/2017. tanévtől a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tantárgyakra vonatkozóan.

A 2013/2014., a 2014/2015. és a 2015/2016. tanévben indított szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzésben az alábbi speciális kerettantervet alkalmazzuk:

Tantárgy	Kerettanterv
Biológia-egészségtan	„B” változat

A kerettantervek által tartalmazott óratervek intézményi változatát a Pedagógiai Program 1. számú melléklete tartalmazza.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, a kötelező tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát, a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza, melyek a Pedagógiai program mellékleteiben található az alábbiak szerint:

2. számú melléklet: Szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) közismereti helyi tanterv,
3. számú melléklet: Szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) közismereti helyi tanterv,
4. számú melléklet: Arany János Kollégiumi Program helyi tanterv,
5. számú melléklet: Szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) szakmai helyi tanterv,
6. számú melléklet: Szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) szakmai helyi tanterv.

A szabadon felhasználható időkeret valamint a szabad sáv tartalmát minden egyes közismereti tantárgy esetében a tantárgyi helyi tanterv tartalmazza, a Pedagógiai program 2., 3. és a 4. számú mellékletében.

A szabadon felhasználható időkeret valamint a szabad sáv tartalmát minden egyes szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tantárgy esetében a tantárgyi helyi tanterv tartalmazza, a Pedagógiai program 5. és 6. számú mellékletében.

25.2. Szakgimnáziumi képzés tantárgyai

25.2.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak

A szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzés tantárgyaira vonatkozó iskolai előírások az alábbiak:

- 1) kötelező tantárgyak:

2013/2014., 2014/2015. és a 2015/2016. tanévben indított képzés esetén	2016/2017. tanévben indított képzés esetén
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Angol nyelv / Német nyelv	Angol nyelv / Német nyelv
Matematika	Matematika
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Történelem

Etika	Etika
Biológia – egészségtan	Informatika
Fizika	Művészetek
Kémia	Testnevelés
Földrajz	Osztályfőnöki
Vizuális kultúra	Kötelező komplex természettudományos tan- tárgy
Informatika	Fizika / Biológia
Testnevelés és sport	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek
Osztályfőnöki	Szakmai elméleti tantárgyak
Szakmai elméleti tantárgyak	Szakmai gyakorlati tantárgyak
Szakmai gyakorlati tantárgyak	-

- Fizika tantárgyat az agrár gépész ágazatban, biológia tantárgyat az erdészet és vadgazdálkodás, élelmiszeripar, környezetvédelem és mezőgazdaság ágazatban tanuló diákok tanulnak,
- a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tantárgyak megnevezését a Pedagógiai program 1. számú melléklete, az Óratervek gyűjteménye tartalmazza,

2) kötelezően választandó tantárgyak:

2013/2014., 2014/2015. és a 2015/2016. tanévben indított képzés esetén	2016/2017. tanévben indított képzés esetén
Tanulásmódszertan	-

- 3) szabadon választható tantárgyak nincsenek,
 4) minden tanulónak kötelező részt vennie a kötelező illetve a kötelezően választandó tantárgyak tanítási óráin,
 5) csak speciális helyzetére való tekintettel lehet a tanulónak illetve a szülőnek az adott tantárgy (látogatás illetve minősítés) alóli felmentést kérelmezni az iskola igazgatójától.

25.2.2. Szabadon felhasználható órakeret

Az iskola által felhasználható szabadon felhasználható órakeretet elsősorban a kötelező érettségi tantárgyak, a választható érettségi tantárgyak óraszámának növelésére, valamint egy speciális, az iskola által létrehozott tantárgy, a Tanulásmódszertan tantárgy óraszámára használja az intézmény. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy melyik évfolyamon, melyik tantárgy esetében, éves szinten, zárójelben heti szinten hány órával növeltük meg a kerettantervi óraszámot:

2013/2014., 2014/2015. és a 2015/2016. tanévben indított képzés esetén

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	-	-	+18 (+0,5)	+16 (+0,5)
Angol nyelv / Német nyelv	+36 (+1)	+36 (+1)	+36 (+1)	+32 (+1)

Matematika	+36 (+1)	+36 (+1)	+36 (+1)	+32 (+1)
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	-	+36 (+1)	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	+36 (+1)	+32 (+1)
Földrajz	-	+36 (+1)	-	-
Informatika	+36 (+1)	+36 (+1)	+36 (+1)	-
Tanulásmódszertan	+18 (+0,5)	+18 (+0,5)	-	-

2016/2017. tanévben indított képzés esetén

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Matematika	-	-	+36 (+1)	+31 (+1)
Történelem	-	-	+36 (+1)	+31 (+1)

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelező illetve kötelezően választandó tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a részvétel kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

25.3. 3 éves szakközépiskolai képzés közismereti tantárgyai

25.3.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak

A 3 éves szakközépiskolai (új típusú szakiskola) képzés tantárgyaira vonatkozó iskolai előírások az alábbiak:

1) kötelező tantárgyak:

Tantárgyak
Magyar – Kommunikáció
Angol nyelv / Német nyelv
Matematika
Társadalomismeret
Természetismeret
Testnevelés
Osztályközösség-építő Program
Informatika
Szakmai elméleti tantárgyak
Szakmai gyakorlati tantárgyak

- a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati tantárgyak megnevezését a Pedagógiai program 1. számú melléklete, az Óratervek gyűjteménye tartalmazza,

2) kötelezően választandó tantárgyak:

Tantárgyak
Tanulásmódszertan

- 3) szabadon választható tantárgyak nincsenek,
- 4) minden tanulónak kötelező részt vennie a kötelező illetve a kötelezően választandó tantárgyak tanítási óráin,
- 5) csak speciális helyzetére való tekintettel lehet a tanulónak illetve a szülőnek az adott tantárgy (látogatás illetve minősítés) alóli felmentést kérelmezni az iskola igazgatójától.

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelező illetve kötelezően választandó tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a részvétel kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

25.3.2. Szabadon felhasználható órakeret

Az iskola által felhasználható szabadon felhasználható órakeretet kompetenciafejlesztésre, a tanulás tanulása és a digitális írástudás tartalmat magába foglaló tantárgyak óraszámának növelésére használja az intézmény. Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy melyik évfolyamon, melyik tantárgy esetében, éves szinten, zárójelben heti szinten hány órával növeltük meg a kerettantervi óraszámot:

Tantárgy	9.	10.	11.
Magyar-kommunikáció	-	+18 (+0,5)	+32 (+1)
Matematika	-	+18 (+0,5)	+48 (+1)
Informatika	+36 (+1)	+36 (+1)	+32 (+1)
Tanulásmódszertan	+36 (+1)	-	-

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelező illetve kötelezően választandó tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a részvétel kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

25.4. 2 éves szakközépiskolai képzés közismereti tantárgyai

25.4.1. Kötelező és kötelezően választandó tantárgyak

A 2 éves szakközépiskolai (új típusú szakiskola) képzés tantárgyaira vonatkozó iskolai előírások az alábbiak:

1) kötelező tantárgyak:

Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom
Angol nyelv / Német nyelv
Matematika

Történelem és társadalmi ismeretek
Természetismeret
Informatika
Testnevelés és sport
Osztályközösség-építő program

- 2) kötelezően választandó tantárgyak nincsenek,
- 3) szabadon választható tantárgyak nincsenek,
- 4) minden tanulónak kötelező részt vennie a kötelező tantárgyak tanítási óráin,
- 5) csak speciális helyzetére való tekintettel lehet a tanulónak illetve a szülőnek az adott tantárgy (látogatás illetve minősítés) alóli felmentést kérelmezni az iskola igazgatójától.

25.4.2. Szabadon felhasználható órakeret

Az iskola által felhasználható szabadon felhasználható órakeretet a kötelező érettségi tantárgyak óraszámának növelésére használja az intézmény. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy melyik évfolyamon, melyik tantárgy esetében, éves szinten, zárójelben heti szinten hány órával növeltük meg a kevertantervi óraszámot:

Tantárgy	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	-	+32 (+1)
Angol nyelv / Német nyelv	+36 (+1)	+32 (+1)
Matematika	+36 (+1)	+32 (+1)
Történelem és társadalmi ismeretek	+36 (+1)	+32 (+1)

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelező tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a részvétel kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

25.5. Arany János Kollégiumi Program közismereti tantárgyai

Az Arany János Kollégiumi Program előkészítő képzés tantárgyaira vonatkozó iskolai előírások az alábbiak:

- 1) kötelező tantárgyak:

Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom
Angol nyelv / Német nyelv
Matematika
Dráma
Testnevelés és sport
Partónusi foglalkozás

Természetismeret
Osztályfőnöki

2) kötelezően választandó tantárgyak:

Tantárgyak
Tanulásmódszertan
Társadalomismeret

- 3) szabadon választható tantárgyak nincsenek,
- 4) minden tanulónak kötelező részt vennie a kötelező illetve a kötelezően választandó tantárgyak tanítási óráin,
- 5) csak speciális helyzetére való tekintettel lehet a tanulónak illetve a szülőnek az adott tantárgy (látogatás illetve minősítés) alóli felmentést kérelmezni az iskola igazgatójától.

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelezően választandó tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a részvétel kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

26. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

A szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) helyi tantervben előírt követelményeket teljesítő tanulók az érettségi vizsga vizsgaszabályzata alapján középszintű vagy emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek.

Iskolánk a 11-12. évfolyamon a kötelező érettségi vizsgatárgyból biztosítja tanulóink részére – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést.

A kötelező érettségi vizsgatárgyak az alábbiak:

1. Magyar nyelv és irodalom,
2. Matematika,
3. Történelem,
4. Idegen nyelv (angol vagy német nyelv),
5. Szakmai tantárgy.

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül iskolánk a helyi tantervben határozza meg, hogy

- a) a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést, melynek feltétele, hogy a felkészítésre legalább százharmincnolc órát kell biztosítani a képzési idő alatt,
- b) az emelt szintre történő felkészítés mellett mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést, melynek feltétele, hogy a felkészítésre legalább kettőszázhetvenhat órát kell biztosítani a képzési idő alatt.

Amennyiben iskolánk nem tudja biztosítani adott tantárgyból az emelt szintű érettségi felkészítést, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés feladatait iskolánk Hajdúböszörmény város másik

két középfokú intézményével (Bocskai István Gimnázium, BSZC Veress Ferenc Szakképző Iskolája) kötött, egymás közötti megállapodás alapján látja el.

Az iskola rendelkezik a jogszabályban előírtak szerint a diákönkormányzat véleményével, melynek újbóli megkérése történik akkor, ha módosítani szükséges az alábbiakban ismertetett döntést.

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon felül az iskola az alábbi tantárgyakból biztosítja a felkészítést:

1. középszintű érettségi vizsgára
  - informatika,
  - testnevelés,
  - biológia: erdészet és vadgazdálkodás, élelmiszeripar és környezetvédelem és mezőgazdaság ágazatban tanuló diákok esetében,
  - fizika: agrár gépész ágazatban tanuló diákok esetében,
2. emelt szintű érettségi vizsgára
  - testnevelés,
  - biológia: erdészet és vadgazdálkodás, élelmiszeripar, környezetvédelem és mezőgazdaság ágazatban tanuló diákok esetében,
  - fizika: agrár gépész ágazatban tanuló diákok esetében.

A kötelező érettségi vizsgatárgyak vizsgakövetelményei beépítésre kerültek a tantárgy helyi tantervébe. Ettől függetlenül, a kötelező és a kötelezően választható tantárgyakból középszinten, tanórán kívüli foglalkozás keretében felkészítő foglalkozás is szervezhető, heti 2 tanítási órában, amennyiben a csoport minimális létszáma meghaladja a 18 főt. Ha időközben a csoport létszáma 4 hét tekintetében tartósan lecsökken 9 fő alá, a felkészítő foglalkozás megszűnik.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a Pedagógiai program 10. számú melléklete tartalmazza, az egyes vizsgatárgyak követelményeit pedig a Pedagógiai program alábbi mellékletei:

2. számú melléklet: Szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) közismereti helyi tanterv,
5. számú melléklet: Szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) szakmai helyi tanterv.

27. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK SZABÁLYAI

Jogszabály szerint a tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet

- kötelező,
- kötelezően választandó,
- szabadon választható tanítási óra.

Iskolánk minden képzési típusában (szakgimnázium, szakközépiskola, Arany János Kollégiumi Program) minden tantárgy kötelező vagy kötelezően választandó tantárgynak minősül, a tanuló által, szabadon választható tantárgy oktatása nem történik egyik képzésben sem.

Az iskola által megnövelt óraszámú, kötelezően választható tantárgyak a tanulók tekintetében kötelező tantárgynak minősülnek, a megnövelt óraszámú tanórákon a teljes osztály részvétele kötelező, a mulasztások igazolása, adminisztrációja ennek megfelelően történik.

28. TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tanulói taneszközöket, tanulmányi segédleteket, tankönyveket a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével a pedagógusok választják ki.

Tanítási év közben – a tanulmányi segédletek és taneszközök kivételével – a meglévő tankönyvek beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, kivéve, ha a szülők ezt írásban jóváhagyják.

Iskolánk törekszik arra, hogy az új típusú szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) és szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzésben az azonos tantárgyakhoz azonos tankönyveket (tankönyvcsaládot) használjanak a tanulók, ez megkönnyíti az egységes mérés-értékelést, az érettségi és a szakmai vizsgára felkészülést.

A tankönyvkiválasztás szempontjai:

- a taneszköz feleljen meg a helyi tanterv követelményeinek, segítse elő az érettségi és szakmai vizsgákra való felkészítést,
- tegye lehetővé a tanítás-tanulás módszerek sokszínűségét,
- alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- legyen több éven át használható, tartós és esztétikus kivitelezésű,
- támogassa az önálló tanulói munkavégzést,
- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzéken.

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet:

- amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és a tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak,
- amelyet a szülők közössége elutasít,
- a pedagógus a minőség, típus és ár megjelölése nélkül olyan felszerelést kérhet a tanulótól, amely nélkülözhetetlen a tananyag elsajátításához.

Az iskola folyamatosan bővíti a könyvtár nyomtatott taneszköz állományát. Ezeket a taneszközöket felhasználjuk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulók számára, illetve ha ezen felül mód van rá a nehéz helyzetű tanulók – az ifjúságvédelmi felelős nevelő és az osztályfőnök javaslata alapján – is ingyenesen használhatják.

29. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítását a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon: „legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,

- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.”

Iskolánkban a tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérésére a magyar iskolarendszerben egységesen működtetett, egészségközpontú fittség mérési-értékelési rendszert, a NETFIT méréseket alkalmazzuk. Ennek keretében minden évfolyamon, a tanév végén mérjük iskolánk diákjainak edzettségét.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A mérések céljai:

- az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmerőző szerepének népszerűsítése, és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében,
- minőség-ellenőrzés,
- az általános fizikai teherbíró-képesség egységes mérése, értékelése és minősítése,
- minőségbiztosítás,
- minél több fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéséhez szükséges fizikai fitnessz szint az „egészségzónába” kerüljön.
- az oktatásban eltöltött évek alatt a rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása,
- a fizikai fittség méréshez, önálló tudatos alkalmazásához szükséges edzésméleti, humánbiológiai és sportági elméleti ismeretek folyamatos népszerűsítése, készség szintjéig gyakoroltatása,
- a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek mérésére kifejlesztett mérési és értékelési útmutató alapján elvégzett vizsgálatok lehetővé teszik az egyén, a közösség, a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését,
- biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást,
- felfedi az egészség, a terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását,
- a rendszeres időszakos ellenőrzés, folyamatos visszacsatolás jelent a hibák kiküszöböléséhez.

Egy-egy edzésprogram befejezése után az elért teljesítmény értelmezése és elemzése:

- a kitűzött cél elérése (vagy el nem érése),
- az egyén fizikai állapotában bekövetkezett változás értelmezése pszichikai hatása miatt nagymértékben fejleszti az akaratot, a fegyelmet, az önfegyelmet, az önismeretet, az önbecsülést.
- a fittség vizsgálat során a tanár egészség- és test-kulturális alapismereteket ad át, ezen ismeretek elsajátítása a rendszeres, tudatos testedzésre mozgósít, így nagymértékben hozzájárul, hogy fiataljaink mind nagyobb hányada felismerje, megtapasztalja, hogy a rendszeres fizikai aktivitásra szánt idő és anyagi ráfordítás többszörösen megtérül, ha az egészség a cselekvő-képesség és a jó közérzet egész életünk folyamán megmarad.

A testnevelő által elvégzendő feladatok:

- az országosan egységes adatszolgáltatáshoz a tanév végén el kell végezni a fizikai állapot minősítéséhez szükséges szomatikus és motorikus méréseket, melynek adatait az egységesített netfelületen az adott időkorláton belül kell feltölteni minden tanuló esetében.
- fel kell tárni az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, és képesség szerinti differenciált terheléssel, törekedni kell azok mielőbbi felszámolására. Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával – a tanárnak, a tanulónak és a szülőnek – törekedni kell az „egészségzóna” szint elérésére.
- a tanulók aktív közreműködésével, a megtervezett foglalkozások keretében végzett rendszeres testedzés hatásának elemzése. Az elért változás nyomon követésének biztosítása: a tanár, a diák és a szülő számára. (A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.),
- munkánk során soha ne feledkezzünk meg a tudatosságról, hiszen ha a tanulók a számukra kitűzött, - valamennyi fiatal által elérhető – célt és annak elérésének módját ismerik, egyre inkább érdekeltté, érdeklődővé válnak saját fizikai állapotuk karbantartásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása iránt.
- a mérések során kapott adatok nem értékelhetők jeggyel, az értékelésnél biztosítani kell a tanulók számára az anonimitását, az elvégzett szomatikus vizsgálatok személyiséget nem sérthetnek. A kimagasló teljesítmények pozitív megerősítéssel jutalmazhatóak.

30. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Csoportbontások szervezési elvei iskolánkban:

- 1) közismereti tantárgyak esetében
  - a) 9-10. évfolyamon a csoportképzés az osztálylétszámhoz igazodik, a 24 fős létszámot meghaladó osztályokban csoportbontás történik, magasabb évfolyamon csak abban az esetben, amennyiben az meghaladja a 30 főt és az iskolai időkeret erre lehetőséget ad,
  - b) osztályonként 2 csoport megalkotása lehetséges,
  - c) csoportképzés tantárgyai:
    - 3 éves szakközépiskolai képzés esetén

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar-kommunikáció	Magyar-kommunikáció	Magyar-kommunikáció*
Matematika	Matematika	Matematika*
Idegen nyelv	Idegen nyelv	Idegen nyelv
Informatika	Informatika	Informatika
Tanulásmódszertan		

*: csoportbontás 11. évfolyamon csak abban az esetben, amennyiben az osztálylétszám meghaladja a 30 főt,

- szakközépiskolai képzés

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom*	Magyar nyelv és irodalom*

Matematika Idegen nyelv Informatika	Matematika Idegen nyelv Informatika	Matematika* Történelem* Idegen nyelv	Matematika* Történelem* Idegen nyelv
---	---	--	--

*: csoportbontás 11. és 12. évfolyamon csak abban az esetben, amennyiben az osztálylétszám meghaladja a 30 főt,

- d) a csoportképzésre vonatkozó elveket a reál és a humán munkaközösség együttesen határozza meg:
- lehetséges eljárás, hogy a 9. évfolyamos bemeneti mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetség gondozást, vagy
  - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre, ebben az esetben a bemeneti mérés eredménye nem kerül figyelembe,
- e) a magyar, a matematika, idegen nyelv és a természetismeret bemeneti mérések összteljesítménye határozza meg a csoportba sorolást,
- f) az így kialakított csoportok minden érintett tantárgy esetében egy és ugyanaz (nem lehet tantárgyanként külön-külön csoportot alkotni),
- 2) szakmai elméleti tantárgyak esetében
- a) a szakmai elméleti tantárgyak csoportbontására csak szakközépiskolai osztályokban kerül sor,
- b) osztályonként 2 csoport megalkotása lehetséges,
- c) amennyiben az osztály létszáma meghaladja a 30 főt és az iskolai időkeret erre lehetőséget ad,
- d) csoportalkotás során nem kell figyelembe venni a közismereti tantárgyak csoportalkotási elveit,
- 3) szakmai gyakorlati tantárgyak esetében
- a) a szakmai gyakorlati tantárgyak csoportbontására csak az Nkt-ban előírt módon van lehetőség, azaz a gyakorlati csoportok maximális létszáma 12 fő,
- b) csoportalkotás során nem kell figyelembe venni a közismereti tantárgyak csoportalkotási elveit,
- 4) az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól,
- 5) tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

A tanulók által választható tanórán kívüli foglalkozások minimális és maximális létszámát a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg nevelőtestületi szinten, melyet rögzítünk a tanév munkatervében.

31. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- 9. évfolyam 1. félévében szociometriai háttérvizsgálatot készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.

A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:

- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
- tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
- tanulmányi kirándulások anyagi támogatása különböző pályázati lehetőségek kihasználásával,
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.

Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus, fejlesztőpedagógus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele az alábbi területeke:

- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószerellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

32. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

32.1 Az értékelés alapelvei, céljai

A teljesítményeket változatos módon, a tanulók pszichés sajátosságait, képességeit maximálisan figyelembe véve értékeljük az alábbiak szerint:

- a helyi tantervben megfogalmazott követelményekkel összhangban végezzük az értékelő munkát,
- az értékelést következetesen, sokszínűen, változatos eszközrendszerrel végezzük,
- figyelembe vesszük az adott szaktantárgyak érettségi, szakmai vizsga követelményrendszerét, valamint a tanulók csoportjainak struktúráját, dinamikáját,
- törekszünk arra, hogy mérőeszközeink hitelesek és megbízhatóak legyenek,
- fontosnak tartjuk, hogy az értékelések fejlesztőek, megerősítőek és ne minősítőek legyenek,
- tapintatosan, pozitívan és etikusan értékelünk,
- törekszünk a folyamatos, rendszeres, kiszámítható és komplex (vagyis a pozitívumokra és negatívumokra kiterjedő) értékelésre,
- biztosítjuk a tanulási folyamatban részt vevő partnerek (diák, szülő) számára, hogy pontosan ismerhessék követelményeinket, az elbírálás kritériumait és az eredményeket,
- pontos visszajelzést adunk a szülők, tanulók számára a tanulók motivációjáról, viselkedéséről, ismereteinek mennyiségéről és mélységéről, együttműködési képességeiről, együttélési sajátosságairól, eszközhasználatáról, döntőképességéről, kreativitásáról, szabálytiszteletéről.

Iskolánkban az értékelésének céljai – alapelveinkkel összhangban – az alábbiak:

- minőségbiztosítás az iskolai munka minden területén,
- eredményességre törekvés a személyiségfejlesztésben, a vizsgákra való felkészítésben, a továbbtanulásban és a szakmaszerzésben,
- motiváció – tanulói, tanári, szülői,

- kontroll (ellenőrzés, korrekció) – tanulói, tanári,
- jövőkép-alakítás.

32.2 Értékelési módszerek

A **diagnosztikai értékelést** alapvetően a tanulók indulási szintjének megállapítására, egy-egy nagyobb tematikus egység kezdetén használhatjuk. A tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről így megszerzett információk alapján a későbbi tanulási-tanítási folyamat jobban irányítható és szervezhető. Ilyenkor az értékelés alapvető célja az lehet, hogy megismerjük tanulóink előismereteinek hiányosságait és erre fel is hívjuk figyelmüket.

A **fejlesztő értékelést** alapvetően a tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására használhatjuk. Ezen értékelési mód elsősorban a tanítási módszereink eredményességéről ad tájékoztatást, s metodikai fejlesztésre serkent. Az érdemjegyek megállapítását célszerű személyre szabott szöveges értékeléssel is kiegészíteni.

Az **összegző értékelés** elsősorban egy-egy tematikus egység végén vagy a jellegzetes csomópontoknál alkalmazható. Alapvető célja a tanulók közötti tudásbeli különbségek feltárása és azok érdemjeggyé történő átalakítása. Ezen értékelési mód relatív képet fest a tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről, tájékoztatást nyújt a szaktanár, valamint a pedagógiai folyamaton kívül állók számára.

32.3 Értékelési formák

A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az alkalmazandó értékelési formák az alábbiak:

- személyes, verbális értékelés,
- írásbeli szöveges értékelés,
- a Tanulásmódszertan tantárgy szöveges értékelése,
- a különböző számonkérési formák során a tanuló teljesítményének értékelése osztályzattal,
- a tanuló félévi és tanév végéi minősítése osztályzattal.

32.3.1. Személyes, verbális értékelés

A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló. Személyes, verbális értékelés többféle módon jelenhet meg:

- a pedagógus személyiségéből, értékrendjéből, tudásából eredő – szinte minden pillanatban előforduló – igen-nem, helyes-helytelen típusú szabályozó megnyilvánulások,
- közösen végzett tevékenységekben megjelenő tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés,
- a pedagógus hosszabb beszélgetése, helyzetfeltárása gyerekekkel, szülőkkel,
- az osztályfőnökök, szaktanárok rendszeres értékelései osztályon, csoporton belül, vagy egyéni jelzéssel.

32.3.2. Írásbeli szöveges értékelés

Az írásbeli szöveges értékelés:

- a tanulók írásbeli munkájához, dolgozathoz fűzött részletes megjegyzések, kiegészítések, tanácsok,
- elsősorban magatartással, szorgalommal kapcsolatos írásbeli dicséretes és fegyelmi intézkedések,
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekjóléti szolgálat, rendőrség, bíróság, pályázatok).

32.4. A számonkérés formái, értékelése

Iskolánkban alkalmazott számonkérési formák:

- írásbeli számonkérés,
- szóbeli számonkérés,
- gyakorlati számonkérés.

A helyi tantervben megfogalmazott követelményeink az érettségi vizsga, szakmai vizsga követelményeinek felelnek meg. Ezek alapján elvárjuk, hogy a különböző számonkérési formák során a tanulók

- gondolataikat logikusan, szabatosan fogalmazzák meg,
- helyesen alkalmazzák a tantárgyi szakkifejezéseket,
- helyesen alkalmazzák a konkrét helyzetnek megfelelő nyelvi eszközöket,
- egyszerre fektessenek hangsúlyt a tananyagtartalom teljességére, a felépítettségére és igényes kifejtésére,
- természetesen tekintsék, hogy a tanulási folyamatnak éppolyan lényeges része a számonkérés, mint az új anyag feldolgozása.

32.4.1. Írásbeli számonkérés

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a tanár ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

Az írásbeli számonkérés formái:

témazáró

- *összegző értékelés,*
- *a tananyag beosztásához illeszkedik, tanmenetben megjelölt időpontban íratott, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölel,*

dolgozat

- *összegző értékelés,*
- *egy-egy kisebb tanegység, az előző 1-3 tanóra tananyag elsajátításának ellenőrzésére szolgál,*

röpdolgozat

- *folyamatjellemezésre alkalmas értékelés,*
- *az előző tanóra tananyagának számonkérésére szolgál,*

tudásmérő teszt

- *folyamatellenőrzésre alkalmas és összegző értékelésre egyaránt használatos,*
- *melynek során objektíven elemzi a tanulónak adott tantárgyra vonatkozó tanulási eredményeit, feltárja a taníthatóság pozitívumait és kritikus pontjait, vonatkozhat adott tanegységre, tananyagra, témakörre,*

szintfelmérők

- *diagnosztikai értékelés,*
- *célja az előzetes ismeretek feltérképezése, illetve idegen nyelv oktatásánál a szintfelmérő eredménye határozza meg a haladó/kezdő csoportba sorolást.*

Az írásbeli számonkérés kritériumai:

- az írásbeli ellenőrzés az egész osztályra, kisebb csoportokra és egy diákra terjedő is lehet,
- a témazáró dolgozat kivételével, a pedagógusnak nem kötelező előre bejelenteni az írásbeli számonkérést, a témazáró dolgozatok témájáról és dátumáról egy héttel a számonkérés előtt a tanulót értesíteni kell,
- a napi témazáró dolgozatok száma osztályonként nem lehet több kettőnél,
- a témazáró dolgozatok számának legalább a felét, de minimum félévente egy dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia,
- minden írásbeli számonkérési formát a megírást követő 10 iskolai munkanapon belül ki kell javítani, és azt eredményt közölni kell a tanulóval, ellenkező esetben a tanuló kérheti, hogy az osztályzat ne kerüljön beszámításra.

Az osztályozás százalékos határai a következők:

OSZTÁLYZAT	KÖZISMERET	SZAKMAI
JELES (5)	85-100%	81-100%
JÓ (4)	70-84%	71-80%
KÖZEPES (3)	50-69%	61-70%
ELÉGSGES (2)	30-49%	51-60%
ELÉGTELEN (1)	0-29%	0-50%

32.4.2. Szóbeli számonkérés

Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztését, ezért gyakran alkalmazzuk a követelmények elsajátításának ellenőrzését szóbeli formában. A szóbeli számonkérés célja az ismeretek elsajátításának folyamatos figyelemmel kísérése és fejlesztése. Az értékeléssel a szóbeli kifejezőképességet, a szaknyelv elsajátítását, a kommunikációs készséget fejlesztjük.

A szóbeli számonkérés formái:

- felelet
  - egy óra anyagából, tanegységnyi anyagból,
- beszámoló
  - kijelölt tananyagból, egy témakörből,
- kiselőadás
  - önkéntes alapon, egyéni felkészülés alapján, kijelölt témakörből.

Az osztályozás ajánlott követelményei:

- jeles (5)
  - kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,

- jó (4)
  - összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik,
- közepes (3)
  - akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,
- elégséges (2)
  - nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
- elégtelen (1)
  - elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények 50 %-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

32.4.3. Gyakorlati számonkérés

A gyakorlati számonkérés tantárgy-specifikus, hiszen csak testnevelés, rajz és vizuális kultúra valamint informatika tantárgyak esetén alkalmazható.

Informatika tantárgy esetén a gyakorlati számonkérés számítógép segítségével megoldandó feladatsorból áll, az írásbeli számonkérés osztályozási módjával azonosan kerül értékelésre.

Testnevelés tantárgy során a gyakorlati számonkérés a helyi tantervben megfogalmazott követelmények mérését jelenti. Az értékelésnél figyelembe kell venni az adott tanuló órai munkáját és testi adottságainak lehetőségét.

32.5. A tanuló félévi és tanév végi minősítése

A szaktanárok a tanulók teljesítményét tanév közben érdemjegyekkel értékelik, félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik. Félévkor a félévi, tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük.

A tanuló félévi és tanév végi osztályzata az alábbi elvek mentén keresztül meghatározásra:

- 1) szóbeli, írásbeli (gyakorlati) számonkérés érdemjegyei, ahol
  - a témazáró dolgozatok illetve a 9-10. évfolyamos bemeneti és kimeneti felmérések kétszeres súlyozással,
  - szakközépiskolai képzésben a 10-11. évfolyamos belső tantárgyi vizsga eredménye háromszoros súlyozással kerülnek beszámításra,
- 2) tanórai aktivitása,
- 3) szorgalmi, nem kötelező jellegű feladatok elvégzése,
- 4) tárgyi tudása,
- 5) a tananyag elsajátításának mértéke,
- 6) önálló feldolgozó (kutató) munka,
- 7) rendszeres órára való készülése,
- 8) füzetének rendje, esztétikuma,
- 9) gyakorlati oktatásban résztvevő tanulók esetén a tanuló
  - szakismerete, pontossága, önállósága, megbízhatósága,
  - munkához való viszonya,
  - eszközök, szerszámok gondozása,

- munkavédelmi és egészségügyi rendszabályok ismerete és betartása.

33. TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

33.1. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei az alábbiak:

- 1) a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítése minden tantárgy esetében. A teljesítés elégséges követelménye a kerettantervben, illetve a helyi tantervben meghatározott minimális teljesítmények teljesítését jelenti. Azaz minden, az adott évfolyamon meghatározott kötelező és kötelezően választandó tantárgy tanév végi osztályzata legalább elégséges (2),
és
- 2) a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben nem haladja meg a gyakorlati képzési idő 20 %-át,
és
- 3) 3 éves szakközépiskolai képzés 9. és 10., 5 éves szakgimnáziumi képzés 10. és 11., 2 éves szakgimnáziumi képzés 13. évfolyamán meghatározott összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése.

33.2. Évfolyamismérlés feltételei

Évfolyamismérlés feltételei:

- 1) a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket legalább 4 tantárgy esetében nem teljesítette, azaz az adott évfolyamon meghatározott kötelező és kötelezően választandó tantárgyak közül legalább 4 tantárgyból a tanév végi osztályzata elégtelen (1),
vagy
- 2) a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő 20 %-át és tanulószervezés esetében a gyakorlati képzést szervező hozzájárul az évfolyamismérléshez,
vagy
- 3) 3 éves szakközépiskolai képzés 9. és 10., 5 éves szakgimnáziumi képzés 10. és 11., 2 éves szakgimnáziumi képzés 13. évfolyamán meghatározott összefüggő szakmai gyakorlatot nem teljesítette,
vagy
- 4) ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja
  - a) szakközépiskola 9-13., a szakgimnázium 9-12. évfolyamán a 250 tanítási órát, vagy
  - b) szakközépiskola képzés 9-11., szakgimnáziumi képzés 13-14. évfolyamain a szakmai elméleti tanítási órák 20%-át, vagy
  - c) egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-átés emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, ha a nevelőtestület nem engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

33.3. Érettségi vizsgára bocsátás feltételei

Az érettségi vizsgára bocsátás feltételei az alábbiak:

- a) 5 éves szakgimnáziumi képzés esetén
  - 12. évfolyam sikeres teljesítése,
- b) 2 éves, érettségi vizsgára felkészítő szakközépiskolai képzés esetén

- 13. évfolyam sikeres teljesítése.

Az adott évfolyam sikeres teljesítésének feltételei:

- a) minden, az adott évfolyamon meghatározott kötelező és kötelezően választandó tantárgy tanév végi osztályzata legalább elégséges (2), és
- b) a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben nem haladja meg a gyakorlati képzési idő 20 %-át.

33.4. Szakmai vizsgára bocsátás feltételei

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei az alábbiak:

- a) 3 éves szakközépiskolai képzés esetén
  - 11. évfolyam sikeres teljesítése,
- b) 2 éves szakközépiskolai képzés esetén
  - utolsó évfolyam sikeres teljesítése,
- c) 5 éves szakgimnáziumi képzés esetén
  - 13. évfolyam sikeres teljesítése,
- d) 2 éves szakgimnáziumi képzés esetén
  - 14. évfolyam sikeres teljesítése,

és bizonyos szakképesítések esetében vezetői engedély és speciális gyakorlat megszerzése.

Az alábbi szakképesítések esetében szükséges vezetői engedély és speciális gyakorlat:

Szakképesítés	Vezetői engedély kategória	Speciális gyakorlat
Mezőgazdasági gépész	T, C+E, C1+E	-
Mezőgazdasági gépész-technikus	T, C+E, C1+E	-
Erdészeti szakmunkás	T, B	15 óra igazolt rakodógép-kezelői gyakorlat, 15 óra igazolt közelítőgép-kezelési gyakorlat
Vadgazdálkodási technikus	T	-
Erdésztechnikus	T	-
Erdészeti és vadgazdálkodási technikus	T, B	-
Mezőgazdasági technikus	T, C+E, C1+E, B	-
Gazda	T, C+E, C1+E, B	-

Az adott évfolyam sikeres teljesítésének feltételei:

- a) minden, az adott évfolyamon meghatározott kötelező és kötelezően választandó tantárgy tanév végi osztályzata legalább elégséges (2), és
- b) a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben nem haladja meg a gyakorlati képzési idő 20 %-át.

34. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁNAK, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

34.1. Jutalmazással összefüggő elvek

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után az osztályfőnök dönt. A tanulók jutalomban részesülhetnek a tanév végén, a ballagáskor, a tanévzáró ünnepélyen vagy a következő tanév elején a tanévnyitó ünnepségen, melynek keretében kapják meg az oklevelet és/vagy a könyvjutalmat és/vagy a pénzjutalmat.

A jutalmazás kategóriái:

- tanulmányi eredmény alapján: kitűnő, jeles tanulók,
- példamutató magatartásáért és/vagy szorgalmáért,
- iskolai/kollégiumi közösségi munkájáért,
- országos szervezésű verseny esetén: eredményes részvételéért, helyezéséért,
- adott sportágban elért tevékenységéért/teljesítményéért, helyezéséért,
- kiváló gyakorlati munkájáért.

A „Széchenyi-díjas Tanuló” kitüntető címet a Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium alapította.

A díj első megítélése a 2015/2011. tanévben történik, majd azt követően minden tanévben. A díjat legfeljebb két tanuló kaphatja:

- szakgimnáziumi (új típusú szakközépiskola) képzésben 12. évfolyamos diákok köréből 1 tanuló,
- szakközépiskolai (új típusú szakiskolai) képzésben 11. évfolyamos diákok köréből 1 tanuló.

A díj megítélése a Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium nevelőtestületének a jogköre, melynek során az alábbi szempontokat szükséges figyelembe venni minden tanévre vonatkozóan:

- tanulmányi eredmény,
- szorgalom és magatartás,
- tanulmányi és sportversenyeken való részvétel és eredmény,
- közösségi életben való aktív részvétel,
- iskolán kívüli, az iskola hírnevét öregbítő művelődési, kulturális és sporttevékenység.

A kiválasztás módja minden tanévben:

- április 8-ig a végzős osztályok osztályfőnökei indoklással együtt javaslatot tesznek a jelöltekre az iskola igazgatójánál,
- április 9. és 15. között a nevelőtestület tagjai szavazással választanak, egyszerű többséggel.

A díj átadására ünnepélyes keretek között, a ballagási ünnepségen kerül sor. A díj elemei: díszoklevél és pénzjutalom.

34.2. Magatartás, szorgalom értékeléséhez kapcsolódó elvek

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és céljai:

- segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát,
- segítse a tanulók önértékelésének fejlődését,

- személyre szabott legyen,
- vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Magatartáson értendő a tanuló

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonya,
- önmagához való viszonya, felelőssége, önállósága,
- hatása a közösségre, viselkedése a társas kapcsolatokban,
- Házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatása,
- a közösség érdekében végzett tevékenysége,
- viselkedése, hangneme, beszédkultúrája, önfegyelme.

Szorgalmon értendő a tanuló

- tanulmányi munkához való viszonya,
- munkavégzésének pontossága, kötelességtudata,
- önálló feladatai elvégzésének minősége,
- rendszeretete, pontossága, felszerelésének rendben tartása,
- aktivitása.

34.2.1. Magatartás értékeléséhez kapcsolódó elvek

Példás (5) magatartású az a tanuló, aki

- életkorának megfelelően az iskolában és az iskolán kívül viselkedésével környezetének, társainak követendő példát mutat,
- az iskola Házirendjét betartja, viselkedése kulturált, udvarias,
- az iskola minden tagjával szemben segítőkész, a közösség munkájában aktívan részt vesz,
- nem lehet példás magatartású az a tanuló, aki
  - fegyelmező intézkedésben részesült vagy fegyelmi eljárást kezdeményeztek vele szemben,
  - 2 igazolatlan órával rendelkezik,
  - viselkedése ellen sorozatos kifogás merül fel,
  - sorozatos késéseivel zavarja az órát,
  - elégtelen tantárgyi osztályzattal rendelkezik félévkor vagy a tanév végén.

Jó (4) magatartású az a tanuló, aki

- életkorának megfelelően iskolai és iskolán kívüli viselkedése, munkája általában kifogástalan, a legfontosabb iskolai rendszabályok ellen nem vét,
- viselkedése kulturált, udvarias.
- nem lehet jó magatartású az a tanuló, aki
  - több fegyelmező intézkedésben részesült vagy fegyelmi eljárás kezdeményeztek vele szemben,
  - 4-nél több igazolatlan órával rendelkezik,
  - magatartása, viselkedése ellen több tanár is kifogást emel.

Változó (3) magatartású az a tanuló, aki

- ellen viselkedése miatt rendszeres kifogás merül fel,
- az iskola Házirendje ellen ismétlődően és súlyosan vét, rendszeretete ingadozó, felelősségérzete kialakulatlan, magatartása meggondolatlan, de igyekszik hibáinak kijavítására,
- nem lehet változó magatartású az a tanuló, aki
  - 8-nál több igazolatlan órával rendelkezik,
  - több fegyelmező intézkedésben részesült vagy fegyelmi eljárás kezdeményeztek vele szemben.

Rossz (2) magatartású az a tanuló,

- aki hanyag munkával, fegyelmezetlen viselkedésével az osztályközösség munkáját súlyosan akadályozza,
- társainak rossz példát mutat,
- emberi megnyilvánulásai felelőtlenek, durvák, agresszívek.

34.2.2. Szorgalom értékeléséhez kapcsolódó elvek

Példás (5) szorgalmú az a tanuló, aki

- tanulmányi munkájában igényes, megbízható és pontos,
- a tanítási órákra való felkészülésben, otthoni munkában képességeihez és a követelményekhez mértén odaadást, törekvést mutat.

Jó (4) szorgalmú az a tanuló, aki

- iskolai és otthoni munkáját elvégzi,
- vállalt kötelezettségeit teljesíti,
- szorgalma ellen a tanárok nem emelnek kifogást.

Változó (3) szorgalmú az a tanuló, aki

- iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést,
- kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti,
- a munkában való részvétele figyelmetlen, pontatlan,
- legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Hanyag (2) szorgalmú az a tanuló, aki

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan,
- kötelességeit rendszeresen elmulasztja, munkájában megbízhatatlan,
- kettőnél több elégtelen osztályzatot kapott.